

Lucie Veselá, UČO 113379

PSY 717, jaro 2015

Zamyšlení se nad komunikováním statistiky v médiích

Sexting: teenageři ukazují své nahé fotky většinou z nudy

Článek

Dne 8. 3. 2012 byly zveřejněny na webových stránkách www.denik.cz informace plynoucí z výzkumu provedeného Centrem prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Studie

Výzkum byl zaměřen na výskyt rizikového chování u českých dětí v oblasti informačních a komunikačních technologií. Studie byla zaměřena na zkoumání více oblastí – kyberšikana, sexting, sdílení a zasílání osobních údajů, znalost prostředí sociálních sítí a rizikovosti chování na internetu. Z těchto témat článek prezentoval pouze jednu část, a to výzkum sextingu. Budu tedy srovnávat pouze tuto oblast výzkumu.

Celý výzkumný soubor byl tvořen uživateli Internetu a mobilních telefonů z řad žáků základních a středních škol v celé České republice. Věk respondentů byl omezen 11 – 17 lety, přičemž toto období bylo rozděleno do dvou kategorií: 11 – 14 let, 15 – 17 let. Celkem bylo do výzkumu zapojeno 10 830 školáků. Zastoupeny byly všechny kraje České republiky.

Prezentace zjištěných údajů v článku

V rámci výzkumu byly v oblasti sextingu zkoumány tyto výzkumné otázky:

- Jaké množství dětí umístilo své sexuálně laděné materiály na internet?
- Kolik dětí odeslalo jiným osobám své vlastní sexuálně laděné materiály?
- Kolik dětí vnímá sexting jako rizikový a riskantní?

Článek se zaměřil pouze na jednu oblast, a to umístování sexuálně laděného materiálu na internet. Vzhledem k rozsahu celého průzkumu, z kterého si autorka článku vybrala pouze tuto podoblast, mi to přijde škoda. Pokud už se v titulku hovoří o sextingu, měl by být dle mého názoru prezentován komplexně.

Hned v úvodu článku je uveden dotaz „Kolik českých dětí sdílí své vlastní sexuální fotky nebo videa prostřednictvím mobilních telefonů či internetu a co je k tomu vede?“, na který článek dále dává odpovědi.

Jednotlivé kraje **však byly avšak** velmi nerovnoměrné a dle mého názoru tedy není správné usuzovat z výsledků výzkumu na celou ČR. Například žáci z Libereckého kraje tvořili pouze 0,57 % vzorku, na druhé straně pak stál Moravskoslezský kraj s 29,6 %. Sami výzkumníci uvádí, že si byli jisti, že získají dostatečné a hlavně reprezentativní množství. Respondenti byli také zejména obyvatelé měst, nejvíce jich bylo z Prahy, na dalších městech se umístila Ostrava, Jihlava, Brno, Opava a další města ČR. Níže uvedená tabulka ukazuje srovnání poměru počtu obyvatel v jednotlivých krajích a počtu respondentů. I když počet obyvatel krajů zobrazuje všechny obyvatele kraje (data počtu školáků ve věku 11 – 17 let nejsou k dispozici) a počet respondentů pouze školáky ve věku 11 – 17 let tato tabulka názorně

ilustruje nesoulad mezi poměrem obyvatel v jednotlivých krajích a poměrem zkoumaných osob. Předpokládám, že je to srovnatelný ukazatel a poměry počtů školáků v kraji na počet obyvatel v kraji se dle krajů významně neliší. Nejvýraznější odchylky jsou zvýrazněny šedě.

	Počet obyvatel	Počet obyvatel v %	Počet respondentů v %	Pořadí kraje v počtu obyvatel	Pořadí kraje v počtu respondentů
Karlovarský kraj	303 165	2,89	3,62	1	4
Liberecký kraj	438 600	4,17	0,57	2	1
Kraj Vysočina	511 937	4,87	9,66	3	12
Pardubický kraj	516 411	4,92	5,54	4	7
Královéhradecký kraj	553 856	5,27	2,99	5	3
Plzeňský kraj	571 709	5,44	3,75	6	5
Zlínský kraj	589 030	5,61	2,92	7	2
Jihočeský kraj	636 138	6,06	6,27	8	9
Olomoucký kraj	638 638	6,08	4,19	9	6
Ústecký kraj	828 026	7,88	5,98	10	8
Jihomoravský kraj	1 166 313	11,10	6,53	11	10
Moravskoslezský kraj	1 230 613	11,71	29,64	12	14
Praha	1 241 664	11,82	10,15	13	13
Středočeský kraj	1 279 345	12,18	8,19	14	11
Celkem	10 505 445	100,00	100,00		

V článku je uvedeno, že vlastní sexuální materiály, na kterých jsou teenageři částečně svlečení nebo úplně nazí, umístilo loni na internet 8,25 procent mladých. Mladými jsou v tomto kontextu myšleni účastníci studie, tedy osoby ve věku od 11 – 17 let. Procentní údaj je správný. Žáci ve věku nad 15 let sdílí své choulostivé fotografie častěji než ti mladší. Osoby ve věku nad 15 let tvoří 67% podíl vůči 33% podílu osob mladších než 15 let. Vzhledem k tomuto kontextu mi slovo „mladí“ jako shrnutí osob ve věku 11 - 17 let nepřijde přiměřené.

Shrnutí

Autorka článku hojně využívá citace, případně uvádí pouze relativní četnosti výskytu zkoumaných jevů. I tak jsou v článku uvedeny shrnující informace, kdy jsou výsledky průzkumu indukované na celou ČR, respektive české teenagery, příp. nevhodně zvolená slova vzhledem ke kontextu – např. mladí. Předpokládám však, že je to výsledkem snahy nepoužívat stále stejná slova. Dále vidím nevýhodu článku v jeho velmi úzkém zaměření. Kdy si z celého průzkumu vybral z oblasti sextingu pouze jednu zkoumanou oblast.

Zdroje:

Český statistický úřad. Stav obyvatel ve vybraném území. [online] Citováno dne 30. 4. 2015. http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=2&cislotab=DEM1030CU&kapitola_id=368&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=2&pro_7_35=CZ080&aktualizuj=Aktualizovat

Kopecký, K. Výzkum E-Bezpečí 2012 – fakta o sextingu u českých dětí. Portál E-Bezpečí: Olomouc, 2011. Dostupné z: <http://www.e-bezpeci.cz/index.php/veda-a-vyzkum/418-sexting2012>

Nebezpečí internetové komunikace. [online] Centrum prevence rizikové virtuální komunikace Univerzity Palackého v Olomouci. Citováno 30. 4. 2015. Dostupné z ["http://www.e-bezpeci.cz/index.php/ke-stazeni/doc_download/39-nebezpei-internetove-komunikace-3-2011-2012"-3-2011-2012](http://www.e-bezpeci.cz/index.php/ke-stazeni/doc_download/39-nebezpei-internetove-komunikace-3-2011-2012)

Sexting: teenageři ukazují své nahé fotky většinou z nudy. [online]. Olomoucký deník. Citováno dne 30. 4. 2015. Dostupné z http://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/sexting-teenageri-ukazuji-sve-nahe-fotky-vetsinou-z-nudy-20120307.html

Většinu vaší práce zabírá popis vzorku a jeho kritika. Souhlasím, že vzorek nebyl vybrán vhodně. Většina z těch skoro 11 tisíc dětí asi vyplňovala dotazník zbytečně. To je však věc metodologie, nikoli této seminární práce. Také je to kritika původní studie, ne popularizace. Očekávané zamyšlení nad prezentací statistik zcela chybí. Přitom článek z původní studie hodně vybíral, takže bylo možné hodnotit volbu statistik. Také bylo možné se zamyslet, zda opravdu nebylo možné sdělit čtenáři nějak jednoduše přesnost prezentovaných statistik.

Práci nepřijímám.

SJ